

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

НАЦИОНАЛЕН ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА БИОЛОГИЧНОТО ПРОИЗВОДСТВО ДО 2030 г.

Утвърден със Заповед № РД08-7...../ 20.02.2025 г..... на министъра на
земеделieto и храните

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ОСНОВАНИЕ.....	4
II. ЦЕЛИ.....	6
III. ОБЛАСТИ НА РАЗВИТИЕ.....	7
IV. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА СЕКТОРА „БИОЛОГИЧНО ПРОИЗВОДСТВО“	16
1. Силни страни:.....	16
2. Слаби страни:	17
3. Възможности:.....	18
4. Заплахи:	20
V. МЕРКИ И ДЕЙСТВИЯ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ	23
VI. ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ.....	24
VII. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА, КРИТЕРИИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ. 24	

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

МЗХ	Министерство на земеделието и храните
ДБП	Дирекция „Биологично производство“
ДДП	Дирекция „Директни плащания“
ДДПР	дирекция „Държавни помощи и регулации“
ДЕКМО	Дирекция „Европейска координация и международни отношения“
ДЖ	Дирекция „Животновъдство“
ДПАВ	Дирекция „Политики по агрохранителната верига“
ДПМОП	Дирекция „Пазарни мерки и организации на производителите“
ДРСР	Дирекция „Развитие на селските райони“
ДАСП	Дирекция „Анализи и стратегическо планиране“
БАБХ	Българска агенция по безопасност на храните
ДФЗ – РА	Държавен фонд „Земеделие“ – Разплащателна агенция
НССЗ	Национална служба за съвети в земеделието
ССА	Селскостопанска академия
ЦПО	Център за професионално обучение
КЛ	Контролиращи лица
МЗ	Министерство на здравеопазването
МОН	Министерство на образованието и науката
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МВР	Министерство на вътрешните работи
МО	Министерство на отбраната
ОСП	Обща селскостопанска политика
ПМДРА	Програмата за морско дело, рибарство и аквакултури
ОПОР	Общата политика в областта на рибарството
ЕПИ	Европейско партньорство за иновации
БФП	Безвъзмездна финансова помощ
НПО	Неправителствени организации
НСОРБ	Национално сдружение на общините в Република България
TRACES	Интегрирана компютъризирана ветеринарна система

I. ОСНОВАНИЕ

Националният план за действие за развитие на биологичното производство до 2030г. е стратегически документ, който определя визията и общите цели на политиките за прилагане на Плана за действие на Европейския съюз (ЕС) за развитие на биологичното производство, приет на 25.03.2021 г. включително техните измерения, действия за реализиране и възможно финансиране. Документът определя три стратегически цели, за чието изпълнение групира намеренията на компетентния орган и заинтересованите страни в биологичния сектор в пет области на развитие и формулира конкретни мерки и действия за неговото изпълнение.

В Европейския „Зелен пакт“, биологичното земеделие е ключов инструмент за постигане на по-устойчива продоволствена система чрез насърчаване на земеделските стопани за прилагане на екологични практики за защита на околната среда, опазване на биологичното разнообразие и увеличаване на биологичните площи. По тази причина в редица стратегически документи на ЕС за биологичното разнообразие, от фермата до трапезата и плана за действие за нулево замърсяване на въздуха, водите и почвите, се определят конкретни действия за развитие на биологичното земеделие по цялата верига — от производството на биологични храни до тяхното популяризиране и консумация.

Благодарение на положителното си въздействие върху околната среда и климата по отношение подобряването на: секвестрирането на въглерод, състоянието на почвите, опазването на биологичното разнообразие и хуманното отношение към животните, биологичното земеделие ще допринесе за постигането на целите на Европейския зелен пакт и стратегиите на ЕС.

Биологичното земеделие разчита на създаването на затворени цикли на хранителните вещества и намаляване на загубите на азот, вместо да влага химически торове или пестициди, които се произвеждат от изкопаеми горива. Това може да намали глобалните емисии на парникови газове в селското стопанство с около 20%. Забраната за използване на синтетични торове намалява емисиите на азотен оксид от почвата с 40% на хектар в биологичните системи.

Животните в биологичните ферми системи имат достъп до свободни пасища, пасат колкото е възможно по-дълго през годината, а 70% от фуража трябва да идва от фермата или от същия регион. Намаленият брой животни и пасищното отглеждане намаляват емисиите и подобряват въглеродните запаси в почвата, а оборския тор се компостира, което може да намали емисиите на азотен оксид и метан от оборския тор съответно с 50% и 70%.

За производството на биологични продукти се използва около 15% по-малко енергия за единица произведена продукция в сравнение с конвенционалното земеделие, като същевременно поглъща и съхранява повече въглерод в почвата. Практиките на

сеитбооборот с бобови култури и намалените обработки на почвата спомагат за подобряване на качеството и плодородието на почвата и допринасят значително за по-високи запаси от органичен въглерод в почвата, достигащи до допълнителни $3,5 \pm 1,1$ тона въглерод на хектар в сравнение с почвите, обработвани по конвенционални методи.

Биологичното земеделие защитава разнообразието на видовете и местообитанията. Забраната за използване на синтетични торове и пестициди и практиките за повишаване на биоразнообразието водят до средно 30% повече видове и 50% повече индивиди в биологично управляваните площи.

Биологичното производство подпомага устойчивостта и функциите на екосистемите, насърчава здравето на почвата - намалява почвената ерозия с 22% и защитава водните басейни - намалява отмиването на нитрати с 28-39%. Биологичното земеделие оказва положително въздействие върху опрашването на културите и увеличава естествения контрол върху вредителите. По-голямото биоразнообразие в биологичните ферми благоприятства стабилните добиви по време на периоди на засушаване и адаптирането към бъдещите условия на околната среда.

При отглеждането на растения по биологичен начин за контрол на болести и неприятели могат да се използват само 57 естествено срещащи се вещества с минерален или органичен произход. За сравнение в конвенционалното производство са разрешени за употреба голямо разнообразие на химически продукти, произведени от 232 регистрирани активни субстанции. При преработката на биологични храни са разрешени за употреба само 56 хранителни добавки (от близо 320 разрешени в ЕС за влагане в конвенционални храни). Забранени са добавки, произведени от генно модифицирани микроорганизми (ГММ). Забранени за химически оцветители, аромати и подобрители на вкуса.

Цялостната система от строги правила за производство, преработка и търговия, която се контролира на всички етапи гарантира качествени и чисти храни за трапезата на потребителите.

Биологичните продукти намаляват рисковете за здравето на работниците в биофермите, на фермерите и техните семейства, но също така и на потребителите, като свеждат до минимум излагането им на токсични и устойчиви химикали във фермата и в храната, в почвата, във въздуха и във водата. Децата са особено уязвими при излагане на пестициди. Предлагаането на пазара на биологични храни дава възможност на родителите да избират продукти, произведени без използването на тези токсини.

Извършени анализи показват, че биологично отглежданите плодове, зеленчуци и зърнени култури се оказват по-богати на хранителни вещества, като витамин С, желязо, магнезий и фосфор, и съдържат по-малко нитрати и остатъци от пестициди в сравнение с конвенционално отглежданите продукти.

Във връзка с Европейския „Зелен пакт“, Стратегията „От фермата до трапезата“ и Стратегията за биологичното разнообразие, Европейската комисия (ЕК) разработи *План за развитието на биологичното производство до 2030 г.*, който постави основната цел на ЕС за нарастване на биологичните площи, като се приема, че до 2030 г. най-малко 25% от земеделската земя на ЕС следва да бъде обработвана по правилата на биологичното земеделие.

Изключително балансираният подход на Плана за действие на ЕС е насочен към стимулиране на предлагането, като същевременно се насърчава търсенето на биологични продукти чрез повишаване на осведомеността относно ползите от тях и доверието на потребителите в логото на биологичното производство.

През декември 2020 г., ЕК публикува препоръки към държавите членки по отношение на техните Стратегически планове по Общата селскостопанска политика (COM (2020) 846), като през април 2021 г. публикува план за действие за развитието на биологичното производство (Брюксел, 19.4.2021 г. COM(2021)141)) на Европейската комисия и последно през май 2022 г. и Резолюция на Европейския парламент от 3 май 2022 г. относно план за действие на ЕС за биологичното земеделие (2021/2239(INI)).

С документите Комисията препоръча на държавите членки да предоставят приоритетна и адекватна финансова подкрепа за посрещане на специфичните нужди на сектора на биологичното производство в своите стратегически планове. Същите следва да са разработени в съответствие с целите на Зеления пакт, и по-специално с целта от достигане на 25% от земеделската земя да бъде обработвана по правилата на биологичното земеделие.

Националният план за действие за развитие на биологичното производство до 2030г. е формулиран в резултат от постигнат консенсус между заинтересованите страни в биологичния сектор – Министерство на земеделието и храните (МЗХ), асоциации на биологичните производители, на преработватели и търговци, представители на контролиращите лица, консултански организации и други неправителствени организации.

II. ЦЕЛИ

Основните полезни ефекти от развитието на биологичното производство са свързани с биоразнообразието, опазването на качеството на почвата и водите, производството на чисти и здравословни храни, осигуряване на заетост в планински и изостанали райони. Счита се, че биологичното производство гарантира отговорно използване на природните ресурси, и насърчава запазването на въглерода, позволява адаптиране към променящия се климат, и спомага за намаляване на замърсяването на въздуха.

За формулирането на целите за развитие на биологичното производство са използвани трите главни направления от Плана за действие за развитие на биологичното

производство на ЕС. Целите са съобразени с процеса на развитие на биологичното производство, което предполага нарастване на броя сертифицираните площи, увеличаване на биологичните оператори, дейности свързани с повишаване на потребителското доверие към биологичните продукти, разширяване на националния и външен пазар на биологични продукти, както и насърчаването на прехода и укрепване на цялата веригата с подходящи интервенции и схеми в рамките на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027г. (Стратегически план).

Националният план за действие за развитие за биологичното производство е солидна основа за популяризиране на биологичното земеделие, като водещ механизъм за укрепване на устойчивостта и нататъшното развитие на сектора.

Основните цели в Националния план за действие за развитие на биологичното производство до 2030 г. са:

- 1.** Биологични храни и продукти за всички: стимулиране на търсенето и гарантиране на доверието на потребителите.
- 2.** Стимулиране на прехода и укрепване на цялата верига за създаване на стойност по пътя към 2030 г.
- 3.** Биологичното производство като пример за подражание: подобряване на приноса на биологичното земеделие за устойчивостта на сектора.

III. ОБЛАСТИ НА РАЗВИТИЕ

Реализирането на целите от Националния план за действие за развитие на биологичното производство 2030 г. е предвидено да бъде постигнато посредством целенасочени политики и интервенции, групирани в пет взаимосвързани области на развитие:

1. По-широко потребление на биологични продукти, което включва повишаване на осведомеността (провеждане на информационни кампании за ползите от консумация на биопродукти) и доверието на потребителите в качеството на българските биопродукти. Необходимо е да се осигури достъп на по-големи групи потребители до български биопродукти чрез провеждане на зелени обществени поръчки, насърчаване на сътрудничество между земеделските стопани, гражданите/потребителите, местните публични администрации, сдруженията и асоциации в биосектора, в хотелиерството, в ресторантьорството, в модерната търговия и други, които действат в съответствие с принципите и методите на биологично производство и потребление.

Подходящи мерки в областта за повишаване на осведомеността на потребителите са:

1.1. Популяризиране на биопродуктите в училищата и детските градини чрез схемата на ЕС за „Училищен плод“ и „Училищно мляко“ с възможност за увеличаване на делът на биологичните продукти, като се даде първо преднина на тези, които са произведени в България, на второ място от вътреобщностна търговия и на последно място от внос от трети страни, като цената да не е определяща за доставките по схемите. Повечето държави членки в ЕС са приели схемите да обхващат и по-голяма възрастова група учаци, възпитателният ефект, при които е по-осезаем предвид на възрастта и способностите за възприемане и осмисляне на същината на биологичното хранене.

Българските биологични продукти да се включат изхранването на всички заведения (училища, детски градини, социални кухни, болници, ведомствени столови, затвори и т.н.), в които се провеждат обществени поръчки за доставки на храни и кетъринг. Аспекти на биологичното производство, неговото регионално измерение и сезонността следва да се разглеждат заедно, като подпомагането свързано с екологосъобразни обществени поръчки и на социално слабите слоеве да е с приоритет към сезонните биопродукти, произведени в България.

Стимулирането за използване на биологични продукти в обществените заведения е възможно предвид създадените в България условия за прилагане на Директивата за зелени екологосъобразни обществени поръчки. С промени в Закона за обществените поръчки (обн. ДВ, бр. 88 от 2023 г., в сила от 01.01.2024 г.) са включени разпоредби относно прилагане на задължителни минимални екологични изисквания от публичните възложители при възлагането на обществени поръчки.

С приемането на Наредба Н-1 за екологичните изисквания към определени продукти, предмет на обществени поръчки, биологичните хранителни продукти са включени, като част от продуктовата категория „Храни, кетъринг услуги и автомати за продажба на храни и напитки“.

Тази законодателна мярка ще насърчи редица обществени организации да закупуват биопродукти вместо конвенционални и ще увеличи обема на закупената био продукция за сектора на общественото хранене. В тази връзка е подходящо да се организира разяснителна кампания относно изпълнението на разпоредбите на Наредба Н-1, изискванията за търговия с биологични продукти, възможности на сектора и др. За участие в кампанията следва да бъдат поканени биопроизводители, Агенцията за обществени поръчки, Националното сдружение на общините в Република България и други възложителите на обществени поръчки.

1.2. Организиране и провеждане на атрактивни регионални панаири/изложения за биологични продукти, отбелязване на Европейския ден на биологичното производство – 23 септември.

Инициативите в тази област на развитие предвиждат:

➤ Провеждане на Национален празник на българското биологично земеделие едновременно с Европейския ден на биологичното земеделие (23 септември);

➤ Организиране на национален конкурс с категории за: най-добър биофермер, община/област с най-много биопроизводители (най-добър биорегион), община с най-много биопродукти в обществените кухни, най-добро био-малко или средно предприятие, най-добър търговец на биопродукти;

➤ Провеждане на „Седмица на биохраните“ в хранителни вериги и др. магазини, водещи в предлагането на биопродукти. В продължение на една седмица (6 дни) да се осигури възможност производители на български биохрани да могат да предлагат на по-атрактивни места/щандове в магазини и хранителни вериги своите продукти; да има предвидена дегустация на продуктите; реклама с брошури и презентирание на място „какво е биопроduct“, как се произвежда, какви норми се спазват, на какъв контрола подлежат биопроductите и т.н.

Директният контакт с производителя на биологичната храна е важен мотив при избора на потребителя каква храна да консумира.

➤ Организиране на „Ден на отворените врати на биологичната ферма“ - посещение във биоферма. Една от мерките за популяризиране на биопроductите, е възможността във всяка административна област да се организира поне в една биоферма /преработвателно предприятие „ден на отворени врати“ за посетители в определен ден в годината. Мярката от една страна е атрактивна за потребителите-посетители, а от друга полезна за операторите, които с гордост могат да покажат на място какво и как произвеждат, какви високи стандарти при отглеждане на културите и животните спазват. Отварянето на вратите на фермите/преработвателните предприятия повишава доверието към продуктите, създава лоялни и щастливи потребители. Алтернатива на деня на отворените врати би могла да бъде и провеждането на събития от типа „БИО МОЛ“ в областните градове.

Мероприятията може да включват различни дейности като - дегустации на биологични продукти, интерактивни, възпитаващи правилното хранене игри за най-малките посетители.

➤ Разработване на Помагало за учители в началните училища и детските градини на тема: „Нашата храна“ с обяснения и илюстрации къде и как се произвежда храната, какво е биохрана, какви са ползите от консумация на биохрана, защо не трябва да разхищаваме и да изхвърляме храната, как да събираме и къде да изхвърляме остатъците от храната. За работа с помагалото следва да е преминато и обучението на учителите, които да са мотивирани и да предадат тези знания на децата. Това е съпътстваща мярка за увеличение използването на биохраните в училищното хранене. Децата в детските градини и началните училища, които ще получават повече биопроductи трябва да знаят и да

разпоознават биопродуктите в магазина, както и да са подготвени за предимствата на сготвената храна с биопродукти, която получават.

➤ Организиране и провеждане на активна рекламна стратегия и кампания за популяризиране на биосектора. Изключително ефективна мярка при рекламата ще бъде фокусирането ѝ върху механизмите за популяризиране на биопродукти чрез социалните мрежи и инфлуенсъри.

Рекланната стратегия е удачно да обхване изработването на национален информационен портал и съответно - канали в социалните мрежи, в които да бъдат публикувани всички биопроизводители с данните им за онлайн продажби. Достъп до портала на всеки производител в секция онлайн магазин, с цел своевременно обновяване на информацията. Изработка и тиражиране на видеоклипове, банери и др. рекламни материали.

1.3. Доверието на потребителите в предлаганите биологични продукти следва да се засили чрез предотвратяване на измами и подобряване на проследимостта по цялата верига за доставки на храни — от производството през преработката до потреблението. В националното законодателството са предвидени имуществени санкции за някои измамни практики, заблуждаващи потребителя с биологичния характер на продукта. Допълнителни мерки за борба с измамните практики, свързани с етикетирането са предвидени в националния каталог със санкции.

В търговската мрежа се предлагат немалък брой конвенционални храни и продукти, носещи обозначения като "еко", "натурално", "чисто", "органик" и други термини и производни, които да подвеждат потребителите, че предлаганите конвенционални продукти са сертифицирани за биологични. Нивото на осведоменост на потребителите не е достатъчно високо и не винаги те могат да разпознаят сертифицираните биологични продукти от конвенционалните. Голяма част от потребителите не познават логото на ЕС за биологично земеделие, не знаят какво означават кодовите номера на контролиращите лица, произхода на продуктите и т.н. Потребителите не се възползват от възможностите за проследимост на сертифицираните биологични продукти, с което биха си гарантирали спокойствието и доверието, че консумират безопасни и чисти храни.

Разпознаването на биологичните продукти на пазара от останалите храни, чрез организиране на информационни кампании и публикуване на материали е добър подход за повишаване на консумацията им. Създаването на механизъм за публично оповестяване на статистика от извършвания контрол по цялата биологична верига (производство преработка, търговия и внос) е насочено към повишаване доверието на потребителя. Този механизъм ще предоставя обобщена информация за брой проверки и резултати от извършения контрол, взетите проби по веригата - без да се засяга поверителността на информацията за конкретни физически и юридически лица. Източник на статистическите данни следва да бъде извършения надзор, както от страна на компетентните органи в

лицето на Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) и МЗХ така и контролиращите лица (КЛ) с делегирани контролни функции.

Подходяща мярка, с която да се запази доверието на потребителите е публичното оповестяването на резултати от пробовземането на биопродукти, доставяни на детски заведения и училища. В рамките на плана е предвидено БАБХ да извърши пробовземане във всяка област на страната от минимум 2 доставки от биопродукти по схемите „Училищен плод“ и „Училищно мляко“.

Действията описани в плана изискват активното участие на всички заинтересовани страни и частния сектор, като една от възможностите е за създаване на партньорства между държавата и дружества, които имат интерес да развиват корпоративната си политика за насърчаване използването на биологични продукти.

2. По-добър и улеснен достъп до пазари, което включва скъсяване на веригата за доставка, директни продажби, сдружаване на биологичните оператори с цел създаване на по-благоприятна среда за реализиране на продукцията, провеждане на информационни и комуникационни кампании относно съществуващите вече фермерски пазари и биологични оператори, извършващи директни продажби, както и публичното им обявяване в биорегиъра за дейност „директни продажби на биопродукти от производител“.

Популяризирането на късите вериги на доставки и местите пазари ще създаде добавена стойност на селскостопанските продукти, на местното развитие и местната идентичност. Подпомагането с насочени интервенции към сдружаване на малките и средни оператори в биологичното производство ще доведе до скъсяването на веригата на доставки, ще даде възможност да се гарантира качество на продуктите и да се генерира по-голяма добавена стойност. Чрез по-късите хранителни вериги и възможностите за директно предлагане на пазара могат да се формират справедливи цени както за производителите, така и за потребителите. Преработката на храни (вкл. първична преработка, пакетиране, етикетиране) е друг много важен инструмент за добавяне на стойност към първичните продукти. С нея се увеличава трайността на продуктите, намаляват се загубите и изхвърлянето на продукция.

Насърчаването на късите вериги за доставка на храни може да бъде от полза както за занимаващите се с биологично производство земеделски стопани, така и за потребителите: то води до намаляване на транспортните разходи и увеличаване на устойчивостта, като същевременно развива икономиката на селските райони, добавяйки стойност в района на производство.

От голяма полза ще бъде и надграждането на публичната част на Електронния регистър на производителите, преработвателите и търговците на земеделски продукти и храни, произведени по биологичен начин, в който да има пълна информация както на производители по региони, видове продукти, така и на прогнозни количества. Същият включва информацията за операторите, която би била полезна и необходима за

потенциалните им купувачи и контрагенти. Немалка част от операторите „искат да са в online пространството“, но нямат необходимите познания и възможности за предлагане на продукти онлайн, както и за осигуряване на условия за връзка с тях чрез интернет. Чрез подобряване на функционалностите на публичната част на биорегиъра ще бъде добавена възможност за връзка с операторите, вписани в регистрира без да се нарушават разпоредбите на законодателството за опазване на личните данни. Добавянето на модул „Контактна форма“ за връзка между операторите ще създаде възможност за директен контакт, което ще съкрати в максимална степен веригата за доставки. Тази мярка ще даде допълнителен стимул на най-малките производители да се включат в система за контрол, като регистрацията в Електронния регистрир ще се превърне в добавена стойност за тях. Всички търговци и доставчици на биологични храни ще могат да търсят и да се свързват директно с производители, преработватели и търговци по зададени предварителни критерии като вид на продуктите, регион, наличност и т.н.

С цел налагане на български биологични марки на чуждите пазари, включително чрез промоционални представяния и дегустации, е важно осигуряването на подкрепа за участие на българските биопроизводители в национални и международни изложения и форуми.

3. По-благоприятни условия за повишаване на знанията и уменията за създаване, развитие и поддържане на биологично стопанство, което включва подходящи обучения, обмен на информация относно научни изследвания и иновации в областта на биологичното земеделие, стимулиране на научните изследвания и иновации в рамките на „Хоризонт Европа“ с цел насърчаване развитието на интелигентна биоиндустрия.

Разработването на електронни наръчници за прилагане на правилата за биологичното производство при преработка на: биологични млечни/месни продукти; биологични плодове и зеленчуци; биологични козметични продукти и био почистващи препарати, ще допринесе за по-достъпен начин за повишаване знанията на операторите и бъдещите им намерения. Преработката на биологични храни има много особености и стриктно разписани правила, стриктни изисквания за проследимост и документална отчетност, които затрудняват много от преработвателите в България. Създаването на такъв наръчник би бил от полза за всички действащи и бъдещи преработватели на био храни. Производството на етерично - маслени култури и лечебни растения в България е добре развито, за съжаление голяма част се изнася под формата на суровини. В същото време дела на био козметиката и био почистващите препарати за домакинството на пазара се разраства много бързо, което отваря добър шанс за български крайни продукти.

Въвеждането на браншови стандарти за някои биологични продукти допълнително ще гарантира, че потребителите ще консумират пресни био плодове и зеленчуци и биопродукти, произведени в региона, което е в техен интерес, а също ще помогне на местните био производители.

По отношение на храненето на животните съществуват някои затруднения с набавянето на достатъчни количества произведени по биологичен начин фуражи, включително протеинови фуражи и фуражни добавки. За да се гарантира устойчивото и разнообразното хранене на животните, следва не само да се увеличи наличността на фуражи и фуражни протеини с местен произход, но и да се намерят алтернативни източници на протеини за фуражите и фуражни добавки с помощта на научните организации.

Важна стъпка за развитието на биологичното растениевъдство са изготвените технологични карти за отглеждане на различните видове култури по биологичен начин, което може да включва и нови методи на производство. Ключово за сектора е производството на биологичен растителен репродуктивен и вегетативен материал, което трябва да бъде стимулирано чрез обмен на информация между производителите и научните звена.

Повишаването на знанията и уменията на биологичните оператори за прилагането на новите правила в сектора, е възможно чрез трансфер на информация с висшите училища, професионални гимназии, научни институти, опитни станции, лицензирани центрове за професионално обучение и областно, регионално и национално представителни браншови организации за производство и преработка на селскостопански продукти, междубраншови организации и неправителствени организации в областта на биологичното земеделие.

Важна роля в тази посока допринасят и информационните/обучителните кампании на МЗХ съвместно с Националната служба за съвети в земеделието (НССЗ) и по Система за знания и иновации в селското стопанство в България (AKIS).

Обученията са ключов фактор и за повишаване на осведоменост и познания на земеделските стопани относно целите за опазване на околната среда, климата и биоразнообразието, както и ползите от въвеждането на екологосъобразни практики и възможностите при преминаването им към биологичен начин на производство.

От изключителна важност е необходимостта да се предостави възможност за реализиране на демонстрационни дейности, които да онагледяват добри практики и иновативни подходи в био производството, свързани с оптимизиране на селскостопанските производствени процеси, които да бъдат представяни както от представители на научната общност, така също и от практики в лицето на земеделски стопани, които са внедрили съответните подходи.

4. По-благоприятни условия за насърчаване на много малки, малки и средни предприятия/производители, свързани с развитието на стопанството.

Развитието на тази област включва подобряване на производствената среда, оптимизиране на разходите чрез нови енергоспестяващи машини, увеличаване на мобилните съоръжения за преработка (кланици, мелници, оборудване за добив на мед и

др.), насърчаване на споделеното използване на съоръжения за преработка на местно ниво, участието на земеделските кооперации в маркетинга и преработката на биологични продукти, включително участието в обществени поръчки за храни на областно ниво.

Периодът на преход към биологично производство за земеделските оператори влезли в система на контрол, е свързан със значителни разходи за привеждане на стопанството към правилата на законодателството, като продуктите все още не могат да се предлагат на пазара като биологични. В тази връзка в Стратегическия план са създадени условия за подпомагане на преходния период на стопанствата. Мерките за подпомагане на производителите в растениевъдството са обвързани с дългогодишен ангажимент за поддържане на биологичния метод на производство и след преминаване на периода на преход. По този начин се намалява практиката от миналото земеделските оператори да се отказват от биопроизводството след приключване на преходния период на стопанството.

С цел създаване на устойчивост на биологичния сектор и увеличаване на биологичните площи бяха направени законодателни промени. С изменения в Закона за собствеността и ползването на земеделските земи (ЗСПЗЗ) са въведени съществени промени в процедурите за ползване на земеделските земи, в резултат на предложението на браншовите организации. Основните промени са в две направления:

- промени се редът за разпределението на пасища, мери и ливади от държавен поземлен фонд (ДПФ) и общински поземлен фонд (ОПФ). Имотите от двата публични фонда ще се разпределят едновременно от комисия при спазване на определена последователност, като на първо място ще разпределят имоти или части от имоти от ДПФ и ОПФ собственици или ползватели на животновъдни обекти, регистрирани в съответното землище, отглеждащи биологично сертифицирани животни и имащи биологично сертифицирани площи;

- промени се редът за отдаването под наем или аренда на имоти от ДПФ, който ще се извършва само чрез търг. До участие в първата процедурата ще се допускат единствено местните земеделски стопани, развиващи дейност в чувствителни сектори, като зеленчукопроизводство, производство на плодове, фуражни култури, необходими за изхранване на животните, както и на тяхното биологично производство.

Министерството на земеделието и храните ще продължи да подкрепя сектор „Биологично производство“ чрез законодателни инициативи, като един от значимите сектори в земеделието, за да продължи то да го развива.

Поради по-разнообразните и трудоемки производствени процеси в биологичното земеделие често се налага по-интензивно използване на работна сила, а това означава, че има потенциал и за допълнителна заетост в селските райони. Но от друга страна, високите разходи за труд могат да възпрепятстват развитието на сектора, затова инвестиционните мерки са отворени към производствата с преобладаващ ръчен труд.

За да се минимизира делът на ръчния труд в биологичното земеделие, е необходимо да се финансира закупуването на подходяща техника, което ще осигури по-високи добиви при отглеждането на плодове и зеленчуци и продуктивност в говедовъдните и овцевъдни стопанства с по-малко разходи на труд. Липсата на работна ръка и изтичането ѝ към други държави членки, които могат да предложат по-високо заплащане е едно от най-сериозните предизвикателства пред българското земеделие. Този проблем е важен за био фермите предвид необходимостта от повече ръчна работа в този сектор.

С цел да се отговори на потребителско търсене на разнообразни висококачествени храни е необходимо да се насърчи отглеждането на биологични аквакултури и производството на продукти от тях. Това стимулиране на нарастването на дела на биологичните аквакултури не само ще удовлетвори изискванията на потребителите със силно развита биокултура на хранене, но ще доведе до намаляване натискът върху дивите запаси от аквакултурни животни в природата и увеличаване на биологичното разнообразие така необходимо за по-доброто адаптиране на земеделските стопани към изменението на климата.

Едно от условията за увеличаване потреблението на биопродукти е осигуряването на подкрепа за преработвателите, които използват български биосуровини за влагането им в производството на качествени и здравословни продукти.

5. Биологичното земеделие ключ към благосъстоянието на околната среда и биологичното разнообразие, което включва използване на сортове и породи, подходящи за биологичното производство, повишаване на добивите, разработване на ефективни мерки за растителна защита и иновативни решения.

Основна роля за запазване на биологичното разнообразие е да се улесни използването на традиционни растителни култури и породи животни, включително биологичен хетерогенен материал и биологични сортове, подходящи за биологично производство.

Ключова ще бъде подкрепата за биологичните производители по отношение опазването и използването на генетичните ресурси, за дейностите по предварителна селекция и селекция на сортове за осигуряване на биологични семена. Съгласно данните от анализа в предходния Национален план на страната ни, производителите на биологични семена и посадъчен материал не получават специално подпомагане за тази дейност, което води до слабо развито производство и силно ограничен пазар на растителен репродуктивен материал (PPM).

Предвид на новия подход в европейското законодателство за биологично производство, ще е необходимо осигуряване на целево подпомагане за операторите, произвеждащи PPM – биологичен или произведен в преход към биологично производство. Подобно подпомагане ще стимулира производството на биологичен посевен и посадъчен материал, включително хетерогенен за задоволяване нуждите на растениевъдните стопанства за създаване на насаждения и продукция с биологично качество.

Отглеждането на сортове подходящи за биологичното производство, неминуемо ще окаже влияние на добивите, които традиционно за сектора са по-ниски в сравнение с конвенционалните производства на култури. Това поражда необходимост от насърчаване на институтите за създаване и поддържане на устойчиви сортове РРМ подходящи за биопроизводството в България.

Националното законодателство в България въвежда и определени рестрикции за отглеждането на свине и птици на открито по методите на биологично животновъдство. Това налага да се търси решение на национално ниво за постигане на баланс между ветеринарномедицинското законодателство и биологичните правила, с мерки и практики незастрашаващи биосигурността на фермите.

В ЕС съществуват практики за развитие на биологично свиневъдство и птицевъдство с различни системи за превенция на болестите при отглеждане на открито на свине и птици, в зависимост от наличието на земя, характеристиките на почвата, климата, традициите и др., което позволява въпросът да бъде обследван подробно.

IV. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА СЕКТОРА „БИОЛОГИЧНО ПРОИЗВОДСТВО“

Националният план за развитие на биологичното производство до 2030 г. стъпва на нарочен Анализ (включително SWOT) на развитието на сектора, целящ да идентифицира ключовите потребности, силните и слаби страни, както и възможностите за развитие.

1. Силни страни:

- ✓ Пестицидният отпечатък в Република България е сред най-ниските в Европейския съюз;
- ✓ Положителна тенденция за спазване изискванията за хуманно отношение и за съответствие на животновъдните обекти;
- ✓ Делът на пробите с идентифицирани остатъчни количества от антибиотици в храни от животински произход все още е малък;
- ✓ Нараства броят на животните, отглеждани биологично (лидер при пчелните семейства);
- ✓ Организираност на биологичните производители в браншови организации;
- ✓ Република България разполага с подходящи почвени и климатични ресурси за развитие на био земеделие;
- ✓ Една трета от пчелните семейства в Република България се отглеждат в съответствие с методите на биологичното земеделие;
- ✓ Република България е най-големият производител на биологично розово и лавандулово масло в света. Това определя страната, като ключов производител с традиции в производството на суровини за био козметиката;
- ✓ Все повече млади хора се насочват към биологично производство и/или преработка;

- ✓ Има изградени консултантски и обучителни екипи по биологично земеделие към неправителствените организации (НПО), които предлагат услуги на пазарен принцип;
- ✓ В научните институти се поддържат семена от местни сортове зърнени култури, зеленчуци, плодове, които са издръжливи на болести, неприятели и са подходящи за нашите климатични условия, както и за биологично производство;
- ✓ Във висшите учебни заведения се предлагат специалности за образователно квалификационна степен „Магистър“ (Аграрен Университет - Пловдив и Тракийски университет - Стара Загора обучават студенти в специалност „Биологично земеделие“), както и отделни избираеми дисциплини или модули по биологично земеделие (Аграрен Университет - Пловдив, Лесотехнически Университет - София и Тракийски Университет - Стара Загора). Аграрен Университет - Пловдив чрез Центъра за продължаващо обучение предлага и специфични курсове в областта на биологичното производство, с различен хорариум според потребностите на обучаемите;
- ✓ През последните години се утвърждават нови канали за продажба в цялата търговска мрежа. Все повече супермаркети, малки магазини и бензиностанции започват да продават биологични продукти;
- ✓ Осигуряването на благоприятни условия за развитие на биологичното земеделие е заложено в стратегически документи на национално и местно ниво;
- ✓ Изградени са административни структури към МЗХ - дирекция „Биологично производство“ и Консултативен съвет по биологично производство.

2. Слаби страни:

- ✓ Макар и под средните европейски равнища, нивото на използвани продукти за растителна защита показва тенденция за нарастване в последните години;
- ✓ Увеличението на използваните азотни торове на единица площ, създава риск от замърсяване на водите с нитрати;
- ✓ По-ниски средни добиви от био земеделие в сравнение с подобни в ЕС и с конвенционалните такива;
- ✓ Недостатъчно развит преработвателен сектор, както и не насърчаване на късите вериги на доставки и био фермерски пазари;
- ✓ Износ на биологични продукти предимно, като суровина (изнася се добавена стойност);
- ✓ За част от биологичния сектор съществен мотив за производството е получаването на субсидии;
- ✓ Ограничено производство на биологичен фураж;
- ✓ Недостатъчно квалифицирана работна сила в сферата на биологичното производство;
- ✓ Няма гаранции за тези, които започват биологично производство, че в близост няма да се развива застрашаваща биологичното земеделие дейност;

✓ Производителите на биологични семена и посадъчен материал, които задоволяват нуждите на био операторите с растителен репродуктивен материал, не получават специално подпомагане за тази дейност, което води до твърде слабо развит пазар за растителен репродуктивен материал на биологични семена и посадъчен материал;

✓ Недостатъчно ниво на съвременни знания и недостатъчно прилагане на научните достижения в биологичните ферми в Република България; Приложните научни изследвания и технологии за биологично производство в Република България не са достатъчно, а тези, които се разработват не са популяризирани сред практикуващите био земеделие. Има специална нужда от изследвания и съвременни решения при преработката на храни и напитки, и стимулиране влагането на био суровини в козметиката. Не се насърчават научните институти в Селскостопанска академия (ССА) за изработването на технологични карти за отглеждане на различните видове култури по биологичен начин, разработване на нови методи и иновации в областта на биопроизводството, поддържането на биологичен растителен репродуктивен материал;

✓ Слаба връзка между науката, бизнеса и държавата, изразяваща се в липса на синхрон и обща визия за развитие на научните изследвания, биологичното производство и държавните политики и приоритети за развитие на селското стопанство, науката и икономиката;

✓ Липса на информационни кампании, насочени към потребителите, за ползите и предимствата на биопродуктите;

✓ Липсва информация за оборотите от продажба на биологични продукти в страната - български и вносни. Нито една институция не събира такива данни;

✓ Липсва специализирана борса за биологични продукти;

✓ Слаби позиции на българските биологични продукти на външния пазар. Липсва подкрепа за налагане на български биологични марки на международните пазари;

✓ Липса на нагласи за сдружаване сред производителите, което е бариера пред успешната пазарна реализация на нишови продукти с растящ пазар, но търсещи по-големи партидни количества;

✓ Малък пазар на разрешените продукти за растителна защита за биологично производство, което ги оскъпява и липса на информация за разрешените препарати за растителна защита за биологично производство.

3. Възможности:

✓ Повишава се информираността и интереса на потребителите към консумацията на храна с доказани здравословни качества;

✓ Търсенето на продукти от късите вериги е съществено и трябва да бъде разширен пазара на късите доставки, а не ограничаван достъпът на потребителите до тях;

✓ Нарастващо търсене на чисти и вкусни биопродукти и ориентация към прилагане на щадящи околната среда селскостопански практики;

- ✓ Продължаване на прилагането на интервенции от Стратегическия план 2023-2027 за подпомагане на биологичното земеделие и възможността за прилагане на отделни мерки и схеми финансирани с европейски средства;
- ✓ Утвърждаване на нови канали за продажба на биопродукти в търговската мрежа;
- ✓ Растящ интерес към биопродуктите в Европейски мащаб създава условия за насочване на вътрешното производство за износ;
- ✓ Възможност за включване на биопродуктите, като задължителен елемент от менюто на обществени заведения за хранене; Въвеждане на местни биологични продукти в храните, предлагани в държавни и общински обекти, болници, училища, военни подразделения и др.;
- ✓ Плащанията за биологичното земеделие по линия интервенции от Стратегическия план 2023-2027 са силен стимул за развитие на сектора;
- ✓ Електронните бази данни за сертифицирани оператори, контролиращи лица, посевен и посадъчен материал може да бъдат подобрени, следва да продължат усилията за усъвършенстване на създаденият био регистър;
- ✓ Има подходящи условия за развитие на научна дейност за биологично земеделие - подходящи местни сортове растителен репродуктивен материал в достатъчни количества и развитие на местни породи животни;
- ✓ Потенциал за засилване ролята на научните изследвания, иновациите и технологичните решения в разработването, производството и пазарната реализация на хранителни продукти с високо качество и здравословни ползи;
- ✓ Стимулиране на местни икономически инициативи отдолу-нагоре и на нагласите за сдружаване;
- ✓ Стимулиране на износа чрез подкрепа за участие в изложения и организиране на посещения и двустранни срещи с купувачи от други държави;
- ✓ Съществуват местни породи и сортове, които могат да направят производството по- рентабилно;
- ✓ Създаване на независими специализирани борси за биологична продукция или отделяне на специални места за тази цел;
- ✓ Обвързване на екологичните политики на държавата с биологичното земеделие;
- ✓ Въвеждане на критерии с целеви бюджети за подбор на проектни предложения и въвеждане на ограничения, които осигуряват справедливо и целесъобразно разпределяне на средствата;
- ✓ Развитие на агро-био-туризъм, свързан с посещения на биоферми, запознаване с правилата на биоземеделие, директен достъп до биопродуктите на полето.

4. Заплахи:

✓ Растящи изисквания към земеделските производители по отношение опазване на околната среда и новите правила на Общността от 2022 г. за биологичното производство, които оскъпяват продукцията и създават затруднения пред биологичните оператори;

✓ Расте делът на вносните храни, поради загубата на конкурентоспособност и променливото качество на българските продукти;

✓ Съществуващо недоверие в потребителите заради неразбиране и неправилно етикетирание на биологичните продукти;

✓ Недостатъчна по обем и недостоверна информация в официалната статистика за био земеделието и за търговията с биопродукти;

✓ Липса на анализ за потенциала на вътрешния пазар на биологични продукти в Република България, както и анализ за конкурентните предимства на сектора на биологичното земеделие в международен аспект;

✓ Съществува голяма зависимост на производителите на биологични продукти от плащанията по линия на Програмата за развитие на селските райони (ПРСР) и интервенции от Стратегическия план 2023-2027;

✓ Растящи разходи за сертификация, контрол, пробовземане и анализи;

✓ Неразвит преработвателен сектор на биологична продукция;

✓ Липса на стимули, обвързани с пазарна реализация на биопродуктите. Реализация на биопродукция като конвенционална;

✓ Слабости в осъществяване на връзки и логистика между производители - преработватели - търговци. Необходими са мерки за мотивация и засилване на сътрудничеството;

✓ Ниската покупателна способност на населението не допринася за разширяване на пазарния дял на биологичните продукти у нас - сега и в дългосрочен план. Липса на доверие в контрола. Липса на информираност у потребителите за „био“;

✓ Високата цена на много от иновационните решения в биологичното производство затруднява достъпа и внедряването им в тези стопанства;

✓ Липса на интерес от страна на био производителите към научни разработки и научни технологии за биологично производство;

✓ Трудна охрана на опитните площи и недобросъвестно замърсяване с химични вещества.

✓ Липса на финансиране на научните изследвания за био производство;

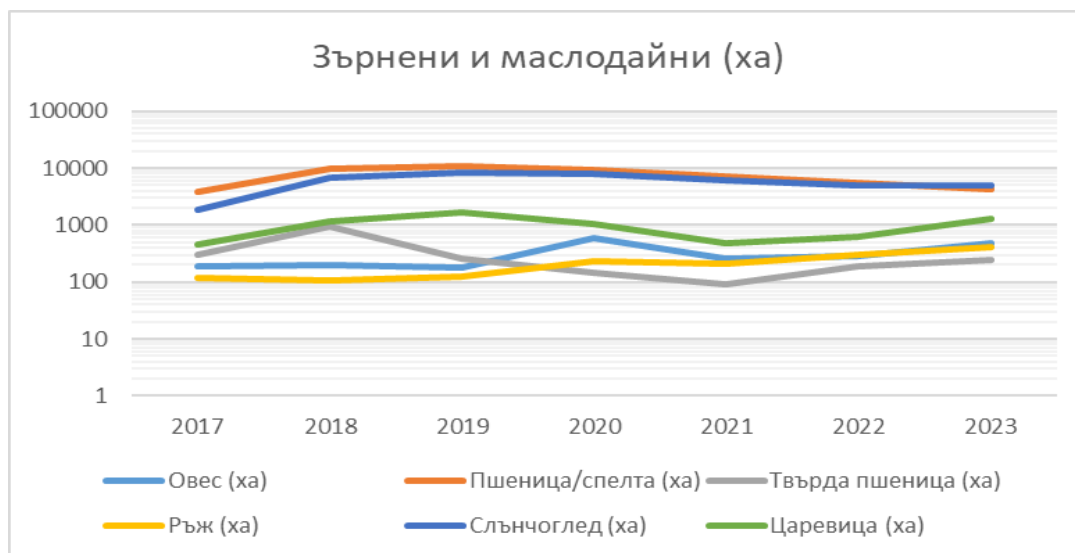
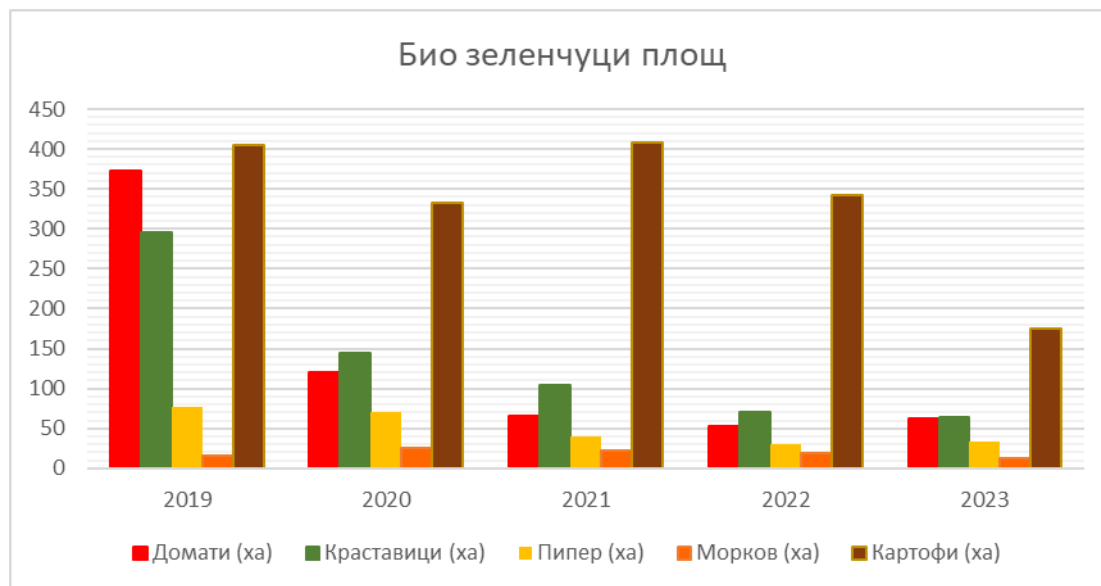
✓ Слабата ангажираност с проблемите на опазването на околната среда в обществото;

✓ Финансирането на консултантски услуги и професионално обучение за биологични производители в следващия програмен период да се запази.

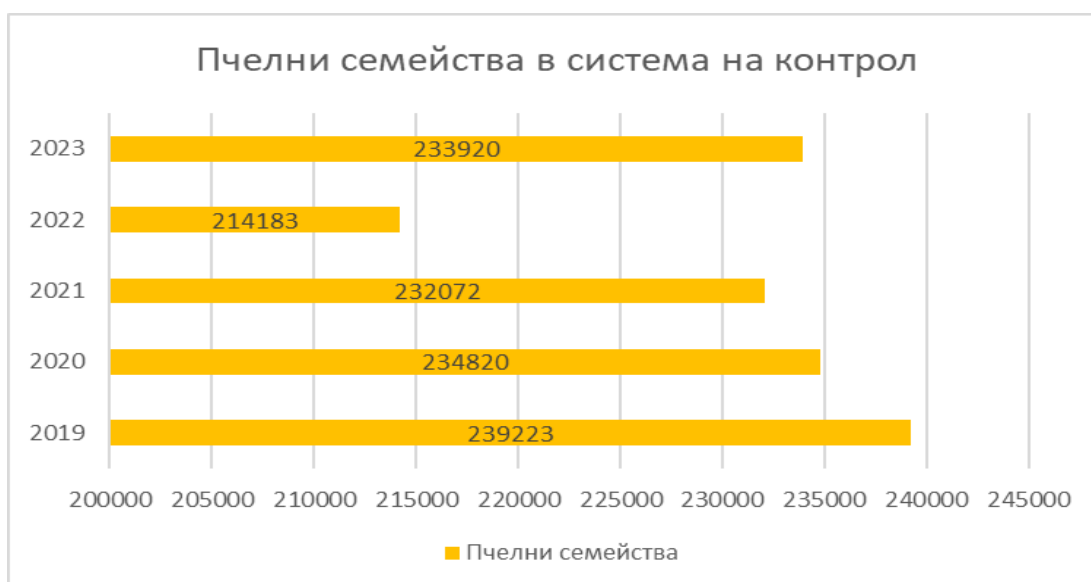
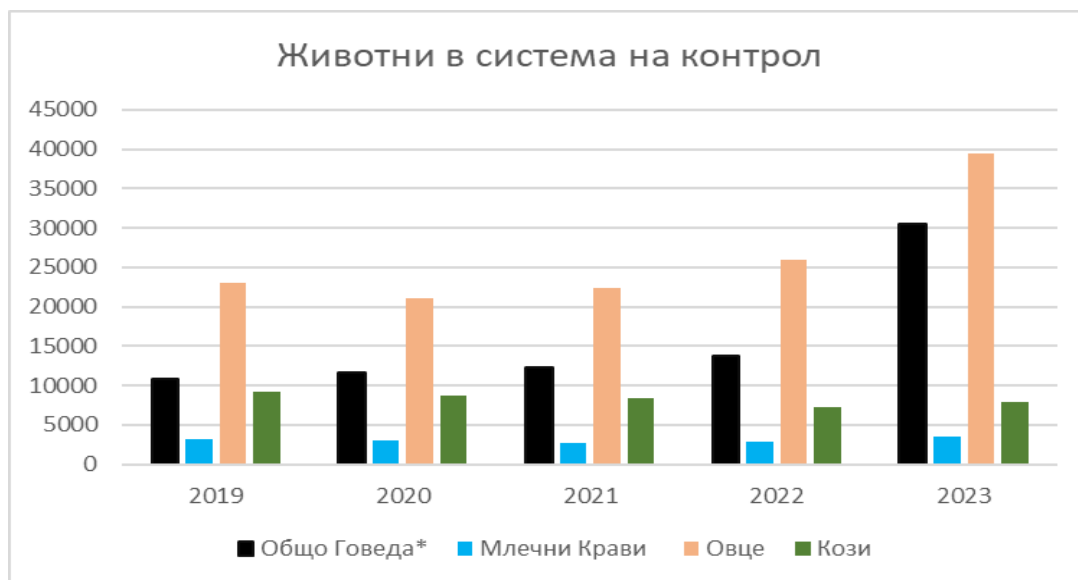
В таблиците по-долу са представени данни за броя на операторите, площите, групите отглеждани култури и видовете животни в система на контрол в периода от 2017 г. до 2023 г. от статистическата служба на Европейския съюз – EUROSTAT.

Съобразено с данните, сочеши намаляване на сертифицираните площи и предвид началната позиция на страната ни към 2021 г. с дял от 1,7% биологични площи от общата използвана земеделска площ (ИЗП), в Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони 2023-2027 г. е предвидено до 2025 г. площите в система на контрол да нараснат с 5% (252 877 ха), а към 2027 г. да достигнат до 6,98% (354 279 ха) от ИЗП.

Секторът на биологичното животновъдство у нас се развива с по-бавни, в сравнение с растениевъдството, но стабилни темпове.

Финансовото подпомагане по линия на Програмата за развитие на селските райони има ключова роля в привличане на интереса на биологични производители, включително и на младите стопани. Подпомагането насочено към биологичния сектор е една от основните цели на Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони за периода 2023-2027 г. Чрез механизмите заложи за финансиране в Стратегическия план ще се продължи подпомагането насочено към био сектора в страната.

V. МЕРКИ И ДЕЙСТВИЯ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

В Приложението към плана са представени мерките и действията за постигане на определените в т. т. II цели за развитие на сектора на биологичното производство в Република България.

VI. ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

При определянето на възможните източници на финансиране и прогнозния бюджет за изпълнението на мерките и действията за развитие на сектор „Биологично производство“ съгласно Приложението, са взети предвид изпълнени подобни проекти в страната и в държави членки на ЕС, както и собствени изчисления.

Източниците на финансиране условно могат да бъдат разделени на безвъзмездни средства от Европейския съюз (посочени в евро), национално (посочени в лева) и частно финансиране.

Очакваните финансови ангажименти за национално финансиране са с индикативен характер, същите са подробно описани в Приложението и ще са в рамките на одобрените параметри със средносрочната бюджета прогноза за съответния период на Министерство на земеделието и храните и Държавен фонд „Земеделие“.

Значително национално финансово подпомагане е предвидено за популяризирането на биологичните продукти, стимулиране на търсенето и повишаване на доверието на потребителите включително, въвеждането на допълнителни функционалности на публичната част на био регистъра.

VII. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА, КРИТЕРИИ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Отговорни за изпълнението на Националния план са държавните институции и заинтересованите неправителствени организации в сектора на биологичното производство.

Успешното изпълнение на план може да се постигне само чрез активното участие и сътрудничество между страните.

Поетапно до 31.12.2028 г. и до 31.12.2030 г. Министерство на земеделието и храните, след консултации със заинтересованите и ангажирани страни, ще извърши преглед на изпълнението на мерките и действията по Националния план, като оцени постигнатия към момента напредък на изпълнението на мерките и действията от Приложението.

При необходимост Националният план може да бъде актуализиран по отношение на включване на нови мерки и действия в него, изключване или промяна в характеристиките на вече приетите мерки, ангажираните страни, индикаторите и възможните източници на финансиране.

Процедурите за актуализиране на Националния план за развитие на биологичното производство до 2030 г. са същите като при приемане на нов план.

ПРИЛОЖЕНИЕ:

ТАБЛИЦА „МЕРКИ И ДЕЙСТВИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕКТОР „БИОЛОГИЧНО ПРОИЗВОДСТВО““

ЦЕЛ I: БИОЛОГИЧНИ ХРАНИ И ПРОДУКТИ ЗА ВСИЧКИ: СТИМУЛИРАНЕ НА ТЪРСЕНЕТО И ГАРАНТИРАНЕ НА ДОВЕРИЕТО НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ				
Мерки и действия:	Ангажирани страни	Срок	Индикатори	Източници на финансиране*
1. ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА БИОЛОГИЧНОТО ЗЕМЕДЕЛИЕ И ЛОГОТО НА ЕС.				
1.1. Засилване на публичния диалог между организациите в сектора на биологичното производство и институциите, чиито действия могат да окажат влияние върху развитието и популяризирането на браншовия сектор. Подкрепа за набелязване и планиране на различни мероприятия за популяризиране на българските биологични продукти.	МЗХ, ДФЗ – РА, асоциации и сдружения, НПО в сектора	ежегодно	Осъществена комуникация и срещи; Планирани мероприятия	Не се изисква допълнително финансиране.
1.2. Организиране и провеждане на Национален празник на биологичното земеделие съпътстващ Европейския ден на биологичното земеделие, който се чества ежегодно на 23 септември от всички държави членки на ЕС. В рамките на празника се включва организиране и провеждане на събитията изложени в т. 1.2.1. – т. 1.2.4. 1.2.1. Национален конкурс за отличаване на производители/фермери/общини/региони/бенефициери приели и развиващи каузата на биологичното производство в следните категории: най-добър био фермер, община/област с най-много био	МЗХ, НПО в сектора, биопроизводители/общини/бенефициери	ежегодно от 2025 г. до 2027 г.	Участие в националният празник на биологичното производство на минимум 20 български био производители за 2025-2026 г.; След 2026 г. участията се увеличава с 2%. Отразяване на събитията в поне 2	Стратегически план - интервенция „Техническа помощ“ (до 300 000,00 лв.) Съфинансиране от участници, рекламодатели и бизнес свързан с био земеделието.

производители (най-добър био регион), община с най-много биопродукти в обществените кухни; най-доброто биомикро, малко, средно и голямо предприятие; най-добрият търговец на биопродукти.			водещи медии и 3 земеделски медии. Отличаване на биологични оператори в минимум 3 броя от определените категории.	
1.2.2. Организиране и провеждане на „Седмица на биохраните“ в хранителни вериги и др. магазини, предлагащи биопродукти, като партньорска инициатива на МЗХ с вериги магазини и НПО в сектора с цел популяризиране на българските биопродукти и насърчаване на потреблението им. Събитието ще се провежда в продължение на една седмица, в която производители на български биопродукти ще могат да предлагат атрактивно и с дегустация на специални щандове своите продукти. В търговските обекти - партньори на МЗХ в инициативата, ще бъдат обособени/изградени по един щанд, на който биопроизводители ще могат да предлагат своите продукти на ротационен принцип без разделение на малки и големи производители. Осъществяването на подобен тип контакт на място между потребителите и био производителите ще бъде подкрепено с промотъри, дегустация и представяне на информационни материали за качеството на биопродуктите.	МЗХ, НПО в сектора, локални търговски вериги, биологични производители, Сдружение за модерна търговия, организации на производителите	от 2025 г. до 2030 г.	Участие на: - 4 супермаркета в гр. София; - по 2 супермаркета в гр. Пловдив, гр. Варна и гр. Бургас; - по 1 магазин в останалите областни градове на страната; Отразяване на събитието в поне 2 водещи медии и 3 земеделски медии.	Държавен бюджет до 30 000,00 лв.

1.2.3. Организиране на „Ден на отворените врати на биологичната ферма/предприятие“ в 6 области на страната (три в Северна и три в Южна България) с посещение на биоферма (за растениевъдство и/или животновъдство) предприятие за биохрана изградени и/или подпомогнати със средства от Стратегическият план. Поканени за участие в мероприятията ще бъдат училища, университети, потребителски организации, медии, инфлуенсъри от социалните мрежи. С подкрепата на МЗХ могат да бъдат осигурени: - брандирани шатри/щандове; - кулинарна шоу-програма за дегустация на биопродукти където е приложимо; - медийно отразяване на събитията; - заснемане на видео-визитки за домакините на събитието; - присъствието на биопроизводители, финансирани по Стратегическият план. или: Организиране на събитие тип „БИО МОЛ“ в областни градове, с участието на биопроизводителите от областта, предприятия за биохрана, подпомогнати и/или изградени със средства от Стратегическия план. С подкрепата на МЗХ могат да бъдат осигурени: - брандирани шатри/щандове; - лектори по био земеделие - кулинарна дегустация и музикална програма; - медийно отразяване на събитията;	МЗХ, ОДЗ, НССЗ, НПО в сектора, биопроизводители/бенифициери	ежегодно от 2025 г. до 2027 г.	Брой отворени био ферми/предприятия в деня на „Отворени врати“; Отразяване на събитията в поне 2 водещи национални медии и 3 областни медии.	Стратегически план - интервенция „Техническа помощ“ (ежегодно до 300 000,00 лв.) Съфинансиране от участници, рекламодатели и бизнес свързан с био земеделието.
	МЗХ, ОДЗ, НССЗ, НПО в сектора, биопроизводители/бенифициери		Брой проведени събития. Отразяване на 28 бр. събития във водещи национални медии и 28 областни медии.	

- присъствието на биопроизводители, финансирани по Стратегическият план. 1.2.4. Семинари за популяризиране на мерките от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони за периода 2023-2027 г. (наричан за кратко Стратегически план) свързано с подпомагането и развитието на сектора на биологичното производство със средства от Стратегическият план.			Брой нови оператори в система на контрол.	
1.3. Организиране и провеждане на конференция „Биологичното земеделие в България“ с участието на български (Аграрен университет Пловдив и УХТ Пловдив и др.) и чуждестранни лектори и гости. В партньорска инициатива с ще бъдат представени новости в сектора на производството и преработката на биохрана, презентирани мерките от Стратегическия план за подпомагане на биологичното производство, както и споделяне на информация за добрите практики от производителите. При необходимост свързана с възникнали форсмажорни обстоятелства, конференцията може да бъде проведена чрез хибриден модел.	МЗХ, НПО в сектора, биопроизводители/бенифициери, УХТ Пловдив, Аграрен университет.	от 2025 г. до 2027 г.	Проведена конференция. Отразяване на събитията в поне 2 национални медии и 3 местни медии.	Държавен бюджет до 30 000,00 лв.
1.4. Изготвяне на рекламна стратегия за популяризиране на биосектора.	МЗХ, НПО в сектора, биопроизводители/бенифициери	до 2026 г.	Изготвена рекламна стратегия за популяризиране на биосектора.	Държавен бюджет еднократно до 30 000,00 лв.
1.5. Организиране и провеждане на активна рекламна кампания за популяризиране на биологичните продукти във връзка с финансирането и подпомагането на	МЗХ, НПО в сектора, биопроизводители/бенифициери	от 2025 г. до 2027 г.	Проведена рекламна кампания за популяризиране на биопродукти, произведени с подкрепата на мерки	Стратегически план - интервенция „Техническа помощ“ (до 300 000,00 лв.)

биопроизводителите по Стратегическия план. Във фокуса на кампанията ще бъде разпознаването на биологичните продукти на пазара от останалите храни с лого на ЕС за биологично земеделие, както и разясняване за заблуждаващите практики при използване на обозначения "еко", "натурално", "чисто", "органик" и други термини при небιологични продукти; изработване на видео крїейтивї, в които се показва процеса по производство на биопродукти, обяснява се разликата с конвенционалните, ползите за здравето, показват се български биоферми. Стартиране на рубрика и/или предаване за биоземеделие в национален ефир. Изработване на национален информационен портал и съответно - канали в социалните мрежи, в които да бъдат публикувани всички биопроизводители с данните им за онлайн продажби. Достъп до портала на всеки производител в секция онлайн магазин, с цел своевременно обновяване на информацията. Изработка и тиражиране на видеоклипове, банери и др. рекламни материали.			от Стратегическия план. Брой достигнати хора, брой ангажирани хора.	Съфинансиране от участници, рекламодатели и бизнес свързан с биоземеделието.
1.6. Публично оповестяване на данни и статистика от извършвания контрол по цялата биологична верига вкл. производство, преработка, търговия и внос.	МЗХ, КЛ, БАБХ	периодично	Брой оповестени проверки, от тях с констатирани несъответствия; Брой взети проби, от тях несъответстващи.	Не се изисква допълнително финансиране.
1.7. Програми за повишаване на осведомеността относно устойчивото селско стопанство включително продуктите произведени по биологичен начин и хуманното отношение към животните в ЕС.	МЗХ - ДБП, ДФЗ-РА; ДЖ, НПО в сектора, биопроизводители/бенифициери	до 2030 г.	Брой участия в конференции на био сектора; Разработени наръчници за	Държавен бюджет до 30 000,00 лв.

			хуманното отношение.	
2. СТИМУЛИРАНЕ ПОТРЕБЛЕНИЕТО НА БИОЛОГИЧНИ ПРОДУКТИ.				
2.1. Популяризиране на българските биологични продукти на външни пазари чрез участие в панаири/изложения. Субсидираната услуга се предоставя на земеделски стопани – биологични производители, заети с първично производство на земеделска продукция в сектор „Растениевъдство“ и „Животновъдство“ и на предприятия, извършващи дейност в преработката на земеделски продукти.	МЗХ - ДБП, , ДДПР, ДЕМО ДРСР, ДФЗ-РА, НПО в сектора, биопроизводители/бенифициери	ежегодно от 2025 г. до 2030 г.	Организираните български щандове за участие на биопроизводители в 2 международни изложения ежегодно: Biofach в Германия и Biofach в Азия; Минимум 10 бр. одобрени заявления за участие във всяко изложение.	„Помощ за участие в изложения“ (SA.107639) - подпомагането се отнася за международни и национални участия. (до 200 000 € Biofach Германия, до 200 000 € Biofach Азия). Бюджетът на Държавната помощ се разпределя за всяко отделно изложение в рамките на одобрената с решение на УС на ДФЗ годишна сума.
2.2. Подкрепа за развитието на нови пазарни възможности, и за развитие на съществуващите бизнеси за производство на биологични храни (биологично мляко и биологични млечни продукти) в България.	МЗХ - ДБП, ДПМОП, ДФЗ-РА; НПО в сектора, биопроизводители/бенифициери	от 2025 г. до 2030 г.	Брой изпълнени програми.	Обикновени програми за биопроductи. Бюджетът за програмите се определя ежегодно на ниво ЕС.
3. СТИМУЛИРАНЕ ИЗПОЛЗВАНЕТО НА БИОЛОГИЧНИ ПРОДУКТИ В ОБЩЕСТВЕНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ ЧРЕЗ ВЪВЕЖДАНЕ НА ДИРЕКТИВАТА ЗА ЗЕЛЕНИ ЕКОЛОГОСЪОБРАЗНИ ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ И ДРУГИ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА УВЕЛИЧАВАНЕ НА РАЗПРОСТРАНЕНИЕТО И ПРОДАЖБАТА НА БИОЛОГИЧНИ ПРОДУКТИ.				
3.1. Извършване на анализ на потреблението на хранителни продукти при изхранването на деца и ученици, анализ на разходите за храна, установяване на необходимостта от увеличаване на бюджетите на общините.	МЗХ, МОН, НСОББ	до декември, 2027 г.	Доклад от изготвен анализ.	Държавен бюджет до 30 000,00 лв.
3.2. Инициатива за популяризиране на „зелени“ обществени поръчки в сътрудничество с Министерство на финансите/Агенция по обществени поръчки.	МЗХ, МФ, АОП, НСОББ, МЗ, МВР, МО, МОН, РА – ДФЗ, НПО в сектора	до декември, 2027 г.	Проведена/и работна среща/и/информационни събития/семинари/обучения/писмени информационни материали.	Не се изисква допълнително финансиране.

4. УВЕЛИЧАВАНЕ НА КОНСУМАЦИЯТА НА БИОЛОГИЧНИ ПРОДУКТИ В СХЕМИТЕ „УЧИЛИЩЕН ПЛОД“ И „УЧИЛИЩНО МЛЯКО“ И ЗАСИЛВАНЕ НА ДОВЕРИЕТО НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ ИМ.

4.1. Увеличаване на консумацията на биологични продукти в схемите „Училищен плод“ и „Училищно мляко“, с приоритет на сезонните български биопродукти.	МЗХ – ДПМОП, ДБП, РА-ДФЗ	до 2030 г.	Доставени биологични млечни продукти, плодове, зеленчуци и пчелен мед, както следва: - до 2028/2029 вкл. - 9 доставки по всяка от схемите; - съпътстваща мярка мед – 3-6 доставки; - след 2028 г. - увеличаване на броя доставки.	Национална стратегия за прилагане на схеми „Училищен плод“ и „Училищно мляко“ НБ - 287 832 186 лв. ЕФГЗ – 45 888 947 лв. Бюджет за целия период на стратегията (2023 – 2029г.) *бюджетът е изчислен при 9 бр. доставки на биологични продукти по всяка от схемите за всяка учебна година
4.2. Разработване на помагало за учители в начални училища и детски градини на тема: „Нашата храна“ (в електронен формат) с обяснения и илюстрации къде и как се произвежда храната, какво е био храна, какви са ползите от био производството. Помагалото ще бъде насочено към различни категории подрастващи – до 1-ви клас и след 1-ви клас. Публикуване на помагалото, придружено с линк към онлайн видео материали по темата на Интернет страницата на МЗХ и МОН. <i>Държавен фонд "Земеделие" - РА може да прилага съпътстващи мерки за всяка учебна година за всички учебни заведения, които участват в схемите „Училищен плод“ и „Училищно мляко“.</i> <i>С бюджета, предвиден за съпътстващи мерки по схемите, ДФЗ - РА може да възложи по реда на ЗОП разработване на материали за популяризиране на биологичното производство.</i>	МЗХ, РА – ДФЗ, МЗ, МОН, НПО в сектора, УХТ Пловдив	до юли 2027 г.	Брой учители и училища, които използват помагалото; Брой прегледания на документа от интернет сайтовете на МЗХ и МОН; Минимум 500 изтеглени помагала за период от 2 години след публикуването му. Брой прегледания на документа от интернет сайтовете на МЗХ и МОН; Минимум 3400 изтеглени помагала за	Съпътстващи мерки с материали за популяризиране на биологичното производство по Схема „Училищен плод“ и Схема „Училищно мляко“ (до 30 000,00 лв.)

			период от 2 години след публикуването му.	
4.3. Публично представяне на резултатите от извършено пробовземане от БАБХ от минимум 2 доставки на биопродукти предназначени за учебните и детски заведения в 28-те области на страната съобразено с утвърдените от ДФЗ-РА графици за доставки.	МЗХ, БАБХ, РА-ДФЗ	от 2025 г. до 2027 г.	100 броя анализирани проби за съдържание на остатъчни количества от пестициди.	Държавен бюджет (до 50 000 лв.)
5. ЗАСИЛВАНЕ БОРБАТА СРЕЩУ ИЗМАМНИТЕ ПРАКТИКИ. ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРОСЛЕДИМОСТТА.				
5.1. Осигуряване на по-строг надзор над системите за контрол и засилване на сътрудничеството с ДЧ и трети страни при установени измамни практики.	МЗХ – ДБП, звено за контакт по мрежа/модул за борба с измами по агрохранителната верига (FFN) - ДПАВ, БАБХ, КЛ	ежегодно	Брой извършени надзорни одити; Брой кореспонденции в случай на установена измамна практика.	Не се изисква допълнително финансиране.
5.2. Сътрудничество с мрежата на ЕС за борба с измамите по агрохранителната верига (FFN) и Европол за анализирането на сектора с цел да се предотвратят измамите и да се координират разследванията.	МЗХ – ДБП, звено за контакт по мрежа/модул за борба с измами по агрохранителната верига (FFN) - ДПАВ, БАБХ, КЛ	ежегодно	Брой обработени сигнали и разследвания чрез FFN мрежата; Участие в координирани действия/операции	Не се изисква допълнително финансиране.
5.3. Прилагане на насоки на ЕК относно засиления контрол на вноса на границите.	МЗХ - ДБП, БАБХ, КЛ	до 2030 г.	Публикувани насоки от ЕК; Брой допълнителни проверки от БАБХ.	Не се изисква допълнително финансиране.
5.4. Разработване на мерки за информиране на потребителите и/или за изземване от пазара на продукти в случай на установена измама.	МЗХ – ДБП, ДПАВ, БАБХ, КЛ	до 2027 г.	Изготвени и публикувани материали на интернет страницата на МЗХ и БАБХ.	Не се изисква допълнително финансиране.

5.5. Изготвяне на анализи и предлагане на мерки за справяне с измамни практики	МЗХ – ДБП, ДПАВ, БАБХ, КЛ	до 2027 г.	Изготвени анализи и мерки за предотвратяване на измамните практики.	Не се изисква допълнително финансиране.
5.6. Участие в проверки на проследимостта по отношение на биологичните продукти в сътрудничество с държавите членки, техните надзорни органи и трети държави.	МЗХ, БАБХ, КЛ	до 2027 г.	Брой участия в проверки.	Не се изисква допълнително финансиране.
6. ПРИНОС НА ЧАСТНИЯ СЕКТОР ЗА УКРЕПВАНЕ РОЛЯТА НА ТЪРГОВЦИТЕ НА ЕДРО И ДРЕБНО, КЕТЪРИНГ УСЛУГИТЕ, РЕСТОРАНТИТЕ.				
6.1. Организиране на работни срещи със заинтересованите страни за възможностите за подкрепа и предлагане на биологични продукти в ресторантите и кетъринг услугите.	МЗХ – ДБП, ДПАВ, НПО в сектора	до 2027 г.	Проведени работни срещи/кръгли маси/дискусии.	Не се изисква допълнително финансиране.
6.2. Изготвяне на нормативна уредба за прилагане на правила за предлагане на биологични продукти в ресторантите и кетъринг услугите.	МЗХ – ДБП, ДПАВ, НПО в сектора	до 2030 г.	Изготвено предложение за нормативна база с правила.	Не се изисква допълнително финансиране.
ЦЕЛ II: СТИМУЛИРАНЕ НА ПРЕРАБОТКАТА И УКРЕПВАНЕ НА ЦЯЛАТА ВЕРИГА ЗА СЪЗДАВАНЕ НА СТОЙНОСТ ПО ПЪТЯ КЪМ 2030 Г.				
1. НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНВЕСТИЦИИТЕ И ОБМЕНА НА НАЙ-ДОБРИ ПРАКТИКИ В РАМКИТЕ НА ОБЩАТА СЕЛСКОСТОПАНСКА ПОЛИТИКА (ОСП) И ОБЩАТА ПОЛИТИКА В ОБЛАСТТА НА РИБАРСТВОТО (ОПОР).				
1.1. Насърчаване на добри практики в биологичното производство с цел разработване на курсове по биоземеделие и представяне на иновативни решения за биологични аквакултури.	МЗХ – ДБП, ДМДР НССЗ, МОН, ССА, ЦПО, Университети и учебни заведения, Научни институти, НПО в сектора	до 2027 г.	Брой разработени курсове; Брой обучени лица.	Стратегически план: интервенция „Професионално обучение и придобиване на знания“ и интервенция „Консултантски услуги и повишаване на консултантския капацитет“; ПМДРА 2021-2027 г. (285 700 евро)

				за провеждане на обучения за производство и преработка на аквакултури, вкл. и на биологични аквакултури; По дейност „Продуктивни инвестиции и иновации в аквакултурите“ (общ бюджет 28 924 817 евро БФП)
1.2. Увеличаване на конкурентоспособността и устойчивостта на родните биофермери, чрез обмяна на опит съвместно с други ферми.	МЗХ – ДБП, ДМДР НССЗ, МОН, ССА, ЦПО, Университети и учебни заведения, Научни институти, НПО в сектора	до 2027 г.	Участие в международни проекти между университети и биоферми за обмен на информация и знания	Стратегически план: интервенция „Професионално обучение и придобиване на знания“ и интервенция „Консултантски услуги и повишаване на консултантския капацитет“; ПМДРА 2021-2027 г. (285 700 евро) за провеждане на обучения за производство и преработка на аквакултури, вкл. и на биологични аквакултури; По дейност „Продуктивни инвестиции и иновации в аквакултурите“ (общ бюджет 28 924 817 евро БФП)
2. НАСЪРЧАВАНЕ НА ПРЕРАБОТКАТА НА БИОЛОГИЧНИ СУРОВИНИ И ДОБАВЯНЕ НА СТОЙНОСТ КЪМ БЪЛГАРСКИТЕ БИОЛОГИЧНИ ХРАНИ. РАЗРАБОТВАНЕ НА СЕКТОРЕН АНАЛИЗ.				
2.1. Мерки за насърчаване на предприятия за преработка на биологични храни и напитки в интервенцията „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти, насочени към опазване на компонентите на околната среда“ в Стратегическият план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г.	МЗХ – ДРСР, ДДП, ДФЗ-РА, НПО в сектора, фермери, преработватели, търговци, бенефициери	от 2025 г. до 2027 г.	Брой подпомогнати по Стратегическият план биопреработватели.	Стратегически план: „Инвестиции за преработка на селскостопански продукти, насочени към опазване на компонентите на околната среда“, в рамките на бюджета по интервенцията, възлизащ на 294 797 808 евро

2.2. Мерки за финансиране на предприятия за преработка, които предлагат преработени български биологични продукти със суровини от български земеделски производители. По интервенцията II.Г.3 – „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“, могат да бъдат финансирани дейности за: - Производство или продажба на продукти, които не са включени в Приложение 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (независимо от вложените продукти и материали); - Развитие на услуги във всички сектори; - Производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствено потребление; - Развитие на занаяти и други неземеделски дейности. По интервенцията II.Ж.2 – „Сътрудничество за къси вериги на доставка“, подпомагането е насочено към създаване и функциониране на къси вериги на доставки, чрез които произведената селскостопанска продукция се предлага на крайните потребители директно от нейните производители. Подкрепата за функциониране на обединението за къса верига на доставки обхваща следните видове дейности: - текущи дейности във връзка със сътрудничеството; - популяризиране на къси вериги на доставки; - преки дейности, свързани с изпълнението на проекта за сътрудничество.	МЗХ – ДРСР, ДДП, ДФЗ-РА, НПО в сектора, фермери, преработватели, търговци, бенефициери	от 2025 г. до 2027 г.	Брой финансирани проекти за къси вериги на доставки, в които биологичните продукти са минимум 50% от доставяните директно продукти.	Стратегически план: По интервенция II.Г.3 – „Инвестиции за неселскостопански дейности в селските райони“, в рамките на бюджета по интервенцията, възлизащ на 98 756 925 евро; По интервенция II.Ж.2 – „Сътрудничество за къси вериги на доставка“, в рамките на бюджета по интервенцията, възлизащ на 9 500 000 евро.

Преките дейности, свързани с изпълнение на проекта за сътрудничество могат да обхващат създаване на обекти за търговия на дребно, транспорт, съхранение и подготовка за продажба на продукцията.				
2.3. Разработване на електронни наръчници за прилагане на правилата за биологичното производство при преработка на: 2.3.1. биологични млечни/месни продукти; 2.3.2. биологични плодове и зеленчуци; 2.3.3. биологични козметични продукти и био почистващи препарати.	МЗХ, БАБХ, НПО в сектора, био преработватели, бенифициери	до декември, 2028 г.	Изготвени 3 броя електронни наръчници, съгласувани с МЗХ - ДБП и БАБХ; Минимум 10 бр. преработватели на мляко/месо, 20 бр. преработватели на плодове и зеленчуци и 10 бр. производители на био козметика/био почистващи препарати, използващи електронния наръчник.	Държавен бюджет, (до 30 000,00 лв.)
2.4. Въвеждане на стандарти за качество на биологична храна, браншови стандарти за качество на биологичните продукти. Въвеждане на формулировка върху етикета на биопродуктите „Препоръчано от...” съответното сдружение на биопроизводители.	МЗХ, БАБХ, НПО в сектора, био преработватели	до 2026 г.	Изготвени 3 броя стандарти от НПО в сектора за качество на биологични продукти, съгласувани с МЗХ - ДБП и БАБХ.	Съгласно бюджета на съответната НПО.
2.5. Събиране на данни за производството на биологични продукти в страната, внос, износ, които да послужат за секторен анализ на пазара.	МЗХ - ДАСП, ДБП, отдел „Агрозистатистика“, КЛ	след 2027г.	Изготвен секторен анализ.	Държавен бюджет, (до 30 000,00 лв.)

3. ПОДКРЕПА ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА НА ВЕРИГАТА ЗА ДОСТАВКИ НА ХРАНИ.

3.1. Проучване на правната възможност за присъединяване на биологични оператори към признати от министъра на земеделието групи и организации на производители и предимствата за сектора.	МЗХ – ДБП, ДПМОП, НПО в сектора	до 2026 г.	Извършено проучване.	Не се изисква допълнително финансиране.
3.2. Повишаване на осведомеността на биологичните оператори чрез изготвяне на информационни материали за групово сертифициране съгласно Регламент (ЕС) 2018/848 и възможността за намаляване на разходите за сертификация.	МЗХ – ДБП, ДРСР, КЛ, НПО в сектора	до 2026 г.	Изготвени информационни материали – публикувани на интернет страницата на МЗХ.	Не се изисква допълнително финансиране.

4. УКРЕПВАНЕ НА МЕСТНАТА И ДРЕБНО МАЩАБНА ПРЕРАБОТКА И НАСЪРЧАВАНЕ НА КЪСИТЕ ВЕРИГИ.

4.1. Пилотни проекти за абонаментни доставки на кошници от био храни до потребители на местно/регионално ниво, които се предшестват от извършено проучване на възможността за местни доставки от фермери в съответните филиали на търговските вериги по региони. С интервенция II.Ж.2 – „Сътрудничество за къси вериги на доставка“ се подпомага създаването и функционирането на къси вериги на доставки, чрез които произведената селскостопанска продукция се предлага на крайните потребители директно от нейните производители. Подкрепата за функциониране на обединението за къса верига на доставки обхваща следните видове дейности: - текущи дейности във връзка със сътрудничеството; - популяризиране на къси вериги на доставки;	МЗХ - ДБП, ДРСР, ДПАВ, местни и регионални вериги, Сдружение модерна търговия	от 2025 г. до 2027 г.	Брой финансирани проекти на абонаментна система на доставка на храни с минимум 50% биологични продукти.	Стратегически план: Интервенция II.Ж.2 – „Сътрудничество за къси вериги на доставка“, в рамките на бюджета по интервенцията, възлизащ на 9 500 000 евро.

- преки дейности, свързани с изпълнението на проекта за сътрудничество. Преките дейности, свързани с изпълнение на проекта за сътрудничество могат да обхващат създаване на обекти за търговия на дребно, транспорт, съхранение и подготовка за продажба на продукцията.				
4.2. Разработване на мерки за биоземеделие в селските райони, с цел насърчаване на малки, млади и нови земеделски стопанства.	МЗХ - ДБП, ДРСР, ДДП, НПО в сектора, НССЗ	от 2025 г. до 2027 г.	Брой реализирани/одобрили проекти. Предоставяне на съвети, консултации и обучения, насочени към малките и младите земеделски стопанства. Приоритизиране на био сектора при проекти за млади фермери и за много малки стопанства.	Стратегически план: Интервенция II.И. 1 - „Консултантски услуги и повишаване на консултантския капацитет“ в рамките на бюджета по интервенцията, възлизащ на 9 500 000 евро; Интервенция II.Д.1. – „Стартова помощ за установяване на млади земеделски стопани в селското стопанство“, в рамките на бюджета по интервенцията, възлизащ на 158 716 488 евро; Интервенция II.Д.2. – „Подпомагане на много малки земеделски стопанства“ в рамките на бюджета по интервенцията, възлизащ на 60 540 660 евро; Проекти по програма HORIZON 2020 и HORIZON Europe програма BOMP.
4.3. Улесняване достъпа до пазари чрез насърчаване създаването на обединения, които да организират, провеждат и участват на пазари, изложения и панаири на биологични продукти.	МЗХ - ДБП, ДРСР, ДДП, Общините, НПО в сектора	до 2027 г.	Създадени сдружения/обединения.	Стратегически план: Интервенция II.Ж.2 – „Сътрудничество за къси вериги на доставка“ в рамките на бюджета по интервенцията възлизащ на 9 500 000 евро; Интервенция II.Ж.3 – „Подкрепа на организации на

				производители или групи от производители" в рамките на бюджета по интервенцията, възлизащ на 12 500 000 евро; Секторни интервенции (лозарска, пчеларска програма).
5. ПОДОБРЯВАНЕ НА ХРАНЕТО НА БИОЛОГИЧНИТЕ ЖИВОТНИТЕ И ТЕЗИ В ПРЕХОД КЪМ БИОЛОГИЧНО ПРОИЗВОДСТВО.				
5.1. Проучване на възможностите за подкрепа на научни изследвания и иновации в областта на алтернативните източници на биологични витамини и на протеини.	МЗХ - ДБП, ДРСР, ДДП, ССА, Университети и Научни институти,	до 2028 г.	Извършено проучване.	Не се изисква допълнително финансиране.
5.2. Оценка на възможностите и ресурсите на страната ни да подкрепи производството на водорасли в ЕС като алтернативна фуражна суровина за биологичното животновъдство. Подпомагането е възможно в рамките на извършване на проучване и анализ чрез научни организации и/или НПО в сектора, като част от индикативна дейност - Техническа подкрепа, консултации, изследвания, анализи, проучвания и др., необходими за ефективното управление, изпълнение, наблюдение, оценка, контрол и функционирането на ПМДРА 2021-2027 г.	МЗХ - ДМДР, ДБП, ССА, Университети и Научни институти, НПО в сектора	до 2027 г.	Извършено проучване.	Техническа помощ по ПМДРА (30 000,00 лв.)
6. УКРЕПВАНЕ НА БИОЛОГИЧНАТА АКВАКУЛТУРА.				
6.1. Подкрепа на научните изследвания и иновациите във връзка с алтернативните източници на хранителни вещества, селекцията и хуманното отношение към животните в сектора на аквакултурата.	МЗХ - ДМДР, ДБП, ССА, Университети и Научни институти, НПО в сектора	до 2027 г.	Брой подпомогнати проекти.	ОПОР „Хоризонт Европа“ Европейски фонд за морско дело, рибарство и аквакултури 2 285 700 евро БФП Бюджетът е заложен в ПМДРА 2021-2027 г.

				за въвеждане на иновации при производството на аквакултури, вкл. и биологични аквакултури, като част от допустимите дейности по вид дейност „Продуктивни инвестиции и иновации в аквакултурите“, общ бюджет 28 924 817 евро БФП
6.2. Проучване относно специфични трудности ограничаващи развитието на биологичните аквакултури в страната и предложения за подходящи мерки за преодоляването им.	МЗХ - ДМДР, ДБП, Университети и Научни институти	до 2027 г.	Извършено проучване.	Държавен бюджет (до 5 000,00 лв.)
6.3. Финансиране на процеса на сертифициране на ферми за производство на биологични аквакултури.	МЗХ - ДМДР, ДБП, в сектора, бенифициери	до 2027 г.	Брой сертифицирани ферми за биологично производство.	Бюджетът е предвиден в ПМДРА 2021-2027 г., като част от вид дейност „Продуктивни инвестиции и иновации в аквакултурите“ (до 25 000 евро БФП).
6.4. Подкрепа за иновативни проекти при производство на аквакултури, вкл. биологични.	МЗХ- ДМДР, ДБП, НПО в сектора, бенифициери	до 2027 г.	Брой подпомогнати проекти.	Бюджетът е заложен в ПМДРА 2021-2027 г., вид дейност „Продуктивни инвестиции и иновации в аквакултурите“ за въвеждане на иновации при производството на аквакултури, вкл. и биологични аквакултури. до 2 285 700 евро БФП. <i>Мярката е инвестиционна и се изпълнява от бенефициенти извършващи стопанска дейност.</i>
6.5. Обучение на кадри за производство и преработка на аквакултури, вкл. и биологични.	МЗХ - ДМДР, ДБП, ИАРА, НПО в сектора, бенифициери	до 2027 г.	Брой обучени лица.	Бюджетът е заложен в ПМДРА 2021-2027 г., вид дейност „Продуктивни инвестиции и иновации в аквакултурите“ – за провеждане на обучения за производство на аквакултури, вкл. и на биологични аквакултури до 285 700 евро БФП.

ЦЕЛ III: БИОЛОГИЧНОТО ПРОИЗВОДСТВО КАТО ПРИМЕР ЗА ПОДРАЖАНИЕ: ПОДОБРЯВАНЕ НА ПРИНОСА НА БИОЛОГИЧНОТО ЗЕМЕДЕЛИЕ ЗА УСТОЙЧИВОСТТА НА СЕКТОРА.

1. УВЕЛИЧАВАНЕ НА БРОЯ НА БИОЛОГИЧНИТЕ ПРОИЗВОДИТЕЛИ В БЪЛГАРИЯ И НА ПЛОЩЕТЕ ЗАЕТИ С БИОЛОГИЧНО ПРОИЗВОДСТВО.

1.1. Увеличаване на фермите, отглеждащи растения и животни по методите на биологичното производство чрез осигуряване на подпомагане по Стратегическия план.	МЗХ - ДРСР, ДБП, ДФЗ-РА НПО в сектора	от 2025 г. до 2027 г.	до 6,98% до 2027 г. от ИЗП в Република България да са биологични площи.	Стратегически план: Еко схема за поддържане на биологично земеделие (селскостопански животни) (41 000 0000 евро); II.A.1 Биологично растениевъдство (356 378 525 евро); II.A.9 Биологично пчеларство (34 305 008 евро)
1.2. Увеличаване на пчелните семейства, отглеждани по методите на биологичното производство чрез осигуряване на подпомагане по Стратегическия план.	МЗХ - ДРСР, ДБП, ДФЗ-РА НПО в сектора	от 2025 г. до 2027 г.	до 300 000 пчелни семейства до 2027 г. да са биологични.	Включени в бюджета по т. 1.1.
1.3. Подпомагане на разходите за сертификация за земеделски производители, които се сертифицират за първи път до 0.5 ха, които не участват в схеми и интервенции за подпомагане по Стратегическия план. Целта е да се осигури възможност на малки стопанства да кандидатстват годишно за компенсиране на разходите по сертификация. Компенсиране на 85% от разходите за сертификация, доказани с договор, фактура и документ за платени суми към някое от одобрените контролиращи лица в страната.	МЗХ - ДРСР, ДБП, ДПР, ДФЗ-РА, НПО в сектора	от 2025 г. до 2030 г.	Брой подпомогнати малки стопанства.	Помощ за участие на производители на селскостопански продукти в схеми за качество по линия на държавна или минимална помощ. <i>Бюджетът се определя ежегодно с решение на УС на ДФЗ.</i>

2. ТЕХНОЛОГИЧНО ОСИГУРЯВАНЕ НА БИОЛОГИЧНИ ПРОИЗВОДИТЕЛИ И ПРЕРАБОТВАТЕЛИ.

2.1. Създаване на „Национален център за био земеделие“, който да обединява и събира на едно място знания и практики, нови постижения, открития, иновации и в областта на био земеделието в цяла Европа, да организира експерти по био земеделие в група, която да предоставя мобилни консултантски услуги за биофермерите в България.	МЗХ, НССЗ, ССА, НПО в сектора	до 2027 г.	Брой посещения от България; Минимум 3 нови публикации от България, преведени на английски/български и качени в платформата годишно.	В рамките на бюджета на Националната мрежа по ОСП и AKIS.
2.2. Създаване на модул „Контактна форма“ в Електронния регистър на производителите, преработвателите и търговците на земеделски продукти и храни, произведени по биологичен начин, осигуряващ за възможност за директна връзка между всички оператори, вписани в него.	МЗХ	до 2026 г.	Въведена допълнителна функционалност на Електронния регистър на производителите, преработвателите и търговците на земеделски продукти и храни, произведени по биологичен начин.	Държавен бюджет 300 000 лв. за надграждане на публичната част на Електронния регистър на производителите, преработвателите и търговците на земеделски продукти и храни, произведени по биологичен начин.
2.3. Финансиране на оператори, които произвеждат и предлагат на пазара биологичен/в преход RPM и RPM от биологичен хетерогенен материал. По интервенция II.A.1 „Биологично растениевъдство“, е заложена отделна ставка за „Площи за производство на биологичен растителен репродуктивен материал и растителен репродуктивен материал, произведен при преход към биологично производство.“, от която производителите на посадъчен материал могат да се възползват.	МЗХ - ДРСР, ДБП, ДФЗ-РА, Институты, НПО в сектора	до 2027 г.	Брой подпомогнати биологични оператори.	Стратегически план. Интервенция II.A.1 „Биологично растениевъдство“ (356 378 525 евро)

3. ПОДОБРЯВАНЕ НА ГЕНЕТИЧНОТО БИОРАЗНООБРАЗИЕ И УВЕЛИЧАВАНЕ НА ДОБИВИТЕ.

3.1. Проучване на възможността за разработване на мярка по Стратегическия план във връзка със създаване и поддържане на устойчиви сортове РРМ подходящи за биопроизводството в България.	МЗХ, ДФЗ-РА, НПО в сектора	до 2027 г.	Изготвена мярка.	Стратегически план.
3.2. Популяризиране на приложните научни изследвания и технологии за биологично производство в Република България сред практикуващите био земеделие. Иновативни методи за превантивна защита на растенията от неприятели и болести.	МЗХ - ДБП, ССА, Университети, Научни Институты, НССЗ; НПО в сектора; био производители	до 2030 г.	Организиране на минимум 1 присъствено събитие за обмен на информация; Издаване на минимум 2 броя електронни бюлетини с информация, публикувани на интернет страницата на МЗХ.	Държавен бюджет до 30 000,00 лв.

4. ПОДОБРЯВАНЕ НА ХУМАННОТО ОТНОШЕНИЕ КЪМ ЖИВОТНИТЕ.

4.1. Участия в дискусии с ДЧ, ЕК и заинтересованите страни за търсене на нови способи за подобряване хуманното отношение към животните. Прилагане на мрежа/модул за хуманно отношение към животните, като част от мрежата за предупреждение и сътрудничество посредством онлайн платформа - iRASFF.	МЗХ – ДБП, звено за контакт по мрежа/модул за хуманно отношение към животните ДПАВ, БАБХ, НПО в сектора	до 2030 г.	Брой участия в дискусии/кореспонденция.	Не се изисква допълнително финансиране
4.2. Проучване на възможността за извършване на законодателни промени, които да разширят възможностите за отглеждането в открити пространства на свине и птици в България по методите на биологично животновъдство.	МЗХ – ДБП, ДЖ, ДПАВ, БАБХ, НПО в сектора	до 2027 г.	Изготвено предложение за промяна в нормативната уредба.	Не се изисква допълнително финансиране

4.3. Подкрепа за постигане на по-високи нива на биосигурност в малките ферми, като компонент от мерките прилагани за осигуряване на благосъстоянието на животните в животновъдните обекти.	МЗХ - ДРСР, ДБП, ДФЗ-РА, ДЖ, НПО в сектора	до 2027 г.	Брой подпомогнати биологични оператори	Стратегически план. Финансова подкрепа за инвестиции насочени към повишаване на биосигурността в стопанствата. – Инвестиции в земеделски стопанства Интервенция „Възстановяването на земеделски потенциал след природни бедствия или катастрофични събития и инвестиции в подходящи превантивни действия“
5. ПО-ЕФЕКТИВНО ИЗПОЛЗВАНЕ НА РЕСУРСИТЕ				
5.1. Участие в дискусии с МОСВ и заинтересованите страни за приемане на нормативен документ относно пластмасата на биологична основа , пластмасата, подлежаща на компостиране, и биоразградимата пластмаса, като част от прехода към кръгова икономика	МЗХ – ДБП, ОПОР, МОСВ, НПО в сектора	до 2027 г.	Брой дискусии/кореспонденция. Публикуван нормативен документ.	План на действие за преход към кръгова икономика на Република България за периода 2022-2027 г.
5.2. Насърчаване на по-ефективното и устойчиво използване на водите, увеличаването на използването на възобновяема енергия, намаляването на освобождаването на хранителни вещества при всички видове земеделие.	МЗХ - ДБП, ДРСР, ОПОР, МОСВ, НПО в сектора	до 2027 г.	Брой участия в работни срещи с МОСВ/предложения във връзка с изпълнението на Плана за действие за преход към кръгова икономика.	План на действие за преход към кръгова икономика на Република България за периода 2022-2027 г. Европейски фонд за морско дело, рибарство и аквакултури 2021-2027
6. УСТОЙЧИВОСТ НА СЕКТОР БИОЛОГИЧНО ЗЕМЕДЕЛИЕ С ЦЕЛ УВЕЛИЧАВАНЕ НА БИОЛОГИЧНИТЕ ПЛОЩИ				
6.1. Инициране на законодателни промени позволяващи дългосрочно ползване на пасища и сертифицирани площи от ДПФ и ОПФ.	МЗХ, Консултативен съвет по поземлени отношения ДПОК Министерски съвет, Народно събрание, Сдружение на общините	до 2027 г.	Изготвено предложение за промяна в нормативната уредба.	Не се изисква допълнително финансиране

*Финансирането в последна колона „Източници на финансиране“ е с индикативен характер.